

Obsah

Úvod	7
Část I. Obecné otázky technického rozvoje	11
A. Historický vývoj techniky a jeho zákonitosti	11
Roztřídění techniky podle užití	19
B. Podstata techniky, technologie a technických věd	20
1. Nová a pokroková technika	22
2. Pojem technologie a její souvislost s technikou	23
3. Technika a organizace výroby	24
4. Technika a věda	26
C. Vývojové směry a formy technického rozvoje	27
1. Mechanizace	28
2. Automatizace	29
3. Elektrifikace a ostatní formy rozvoje energetické techniky	31
4. Chemizace	33
5. Biologizace	34
6. Vzájemná závislost směrů technického rozvoje	35
7. Vývojové tendence výrobních strojů a zařízení	37
D. Technika a výrobní vztahy	40
1. Rozvoj techniky v kapitalistických výrobních vztazích	40
2. Ekonomické a sociální účinky nové techniky v socialismu	42
3. Vliv nové techniky na proporce a organizaci výroby	43
4. Účinky automatizace výroby	44
Část II. Hodnocení efektivnosti nové techniky	51
A. Účel a způsoby hodnocení efektivnosti nové techniky	51
1. Potřeba zvyšování a zjišťování efektivnosti zdrojů	51
2. Účel ekonomického hodnocení nové techniky a technologie	52
3. Zvláštnosti zjišťování a zvyšování efektivnosti nové techniky	54
4. Zvyšování efektivnosti nové techniky	56
5. Efektivnost za kapitalismu a socialismu	57
6. Zásady při provádění rozborů efektivnosti nové techniky	58
7. Postup při hodnocení efektivnosti nové techniky	65
8. Účinky (efekty) nové techniky a jejich hodnocení	72

B. Soustava ukazatelů efektivnosti	74
1. Klasifikace ukazatelů	74
2. Obecná soustava ukazatelů	77
3. Účel hodnotových ukazatelů	90
C. Některé problémy hodnocení efektivnosti	110
1. Rentabilita, produktivita a technický rozvoj	110
2. Vliv struktury nové techniky na dobu úhrady	112
3. Volba hodnotové srovnávací základny	114
4. Přesnost výpočtu hodnotových ukazatelů	116
5. Náklady na úsporu pracovníků pomocí techniky	117
6. Srovnávání variant nové techniky s ohledem na zahraniční obchod	119
D. Časová stránka nové techniky	123
1. Fáze technického rozvoje	123
2. Časový průběh a doba trvání účinku	124
3. Životnost nové techniky	127
4. Souvislost technické, fyzické a ekonomické životnosti	128
5. Určení ekonomické životnosti nové techniky	132
6. Kdy se nahrazuje dosavadní technika novou technikou	135
Část III. Jak zlepšit a urychlit technický rozvoj v ČSSR	137
A. Hlavní směry technického rozvoje národního hospodářství ČSSR v třetí pětiletce	137
B. Úloha československého strojírenství v technickém rozvoji	138
1. Modernizace strojů	142
2. Mechanizace závodové dopravy	144
3. Směry strojírenské technologie	144
C. Jak odstranit nedostatky v technickém rozvoji	147
1. Některé nedostatky v technickém rozvoji a jejich příčiny	147
2. Jak zvýšit úroveň strojírenských výrobků	150
3. Snižování pracnosti a průběžných dob ve výzkumu a technické přípravě výroby	154
4. Normalizace	162
5. Změna struktury profesí vlivem úrovně a rozsahu výroby nové techniky	168
6. Využívání technickoekonomických informací (TEI)	169
7. Úsilí pracujících o zavádění nové techniky v 3. pětiletce	172
8. Hmotná zainteresovanost na rozvoji a zavádění nové techniky	176
9. Zvyšování organizační úrovně výroby na úroveň technickou a technologickou	179
10. Předpoklady pro lepší nadpodnikovou organizaci a řízení	180
11. Zlepšení vědeckovýzkumné činnosti a vývoje	180
12. Zlepšení vědeckovýzkumné práce v ekonomice výroby	181